

САНА СЛОХ

**ХАЙЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР**

№ 81 (7466) © 1993 сыл. От майын 10 күнш. Субугат © Сынаната 1 солж. 50 харчы

Мэчцирэн—өлгөмүүт, эмис эт туоната

ҮРҮҮГ ИЛГЭ АСТАНАН ТАХСАР СЫЛАБАР

Мугудайдалы арын
сызаға билгигиң азттым-
сурхатының сүткөн зэрф.
Оттон урут, социалисти-
ческай күноталағыны
терилләр көмінгер
кызыбылаахтар ортолору-
тар биңрәд эрз азттым-
таға. Билгигиң бочоуттах
сынныздағын олорор П.
С. Синцева баарыттан
мания дьон олохусынан
үзеллини ордун балын.
Билгигиң арындың
маастармын дуюннаымы
Парасковья Семеновна
бейзеттин төреппүт кынана
Т. С. Соловьевна тутан
олорор. Кини бойзт бу
поддентинка үзелазбиты
хайны-үйэ 20-тән таҳса
сыл буолла. Үүт лабора-
тия Е. П. Синцева үзелэ-
биты эмис 15-с сыйытар
барда. Оттон Е. Н. Гулле-
ва рабочайынан анаммы-
та уон төгүрүк сыла туу-
луох буолла. Арай Е. С.
Толстоухов саягатын. Кини
да 3—4 сыйын рабо-
чайдырып. Итисиз бу дью-
юс коллектив үзәниттарә
бүтәлләр. Кесторун кур-
дун, бары биңрәд үз-
ләзән-хамсан күдилләр,
көмінгер билешибит дьон.

Хабайысты бала р.а. «Мугудай» салты завода, 1990 салдаахха саны арыы сыйын туттарап үлээр ииллартарбиз. Ону үләнниттөр отчоттоң бач-чынгыз дыэри махталлаахтык ахталлар, «Алыс абыраныбыт. Кын-куоғ боре. Салтынынын түпсүбүнина дылы, дөйрү сахсырба да биллибэт буолла», — дикер лаборантара Елизавета Петровна. Тус-па сыйынанар, анынр хостоохтор, онтуларын көркөлө—енгисөх телевизор барт ыраастыя, учургайдык костор. Хос эрэ элбэх, бары авалларынан туказналдаллар. Кының үргүг эс манин урдуттан атыланашар. Уз барыта көркөтө механизация күүнүүн толоруллар. Уу-хаар сыйытыллар, урдзариллар устюмжакалара,

бөлгөндердің күштіліктері, салып
рәзетар бары үзгенділілар,
турұнтарда күңгір аса суюх.
Киң тутта жапсизлілар
бадыбыллара. Бу урук-
нұттар тұнаңыллар. Үттү
астыңыр сирдәро саамай
нишегор. Сәншарәттер
тыңға-үйға бу жаңг-куон
урорадын иччилир, киңи
нұтты-сүрун тутар. Атты-

— Бу сарсымдардагы замнара. Күнгө барыта 1,5 тонна курдук үүт асанар. Ынах иншит ылар, биңиги дағаны күнгэ иншитэ астынбыт. Сарсымдардатын 1,5 тонна курдугу. Түүсігү сменалаадыт. Арасы буолуон соп. Ол инициа аварийнай динель удалиир. Туғу сууреңбұштың арымыны олоғобут. Ол избилизизнээз, тыныга тахса турар. Атын дүргүй ас астаммат. Часанынайдар бейзіліре, бу суюххә, үрүг азынан хана бабарар хааччына болороллор. Кыңынын эрзүорат, сүегей, чөнөгей тыныга тахсар.—Дын би-зининәр Елизавета Петросяна.

Үүт Төлөй Маралайы отделениесларынтан, түрт баанынай ханаайыстыбапарыттай, чаянынай дьюнтон тутуллан астанар Сыах былааны толоруута ханаайыстыба туттарар түттүтэн бийччи туулкантанар. Ордун быйым уүт-ас абырымнаабыт. Госзаказ аягарытган-акара толорудлан ийэр. Иүн-э ити Төлеф отделение-та мунгутаан 9 центнер-тэн ишүйбэти туттарар маралайылар тоннантан арыйл ордугу. Сыах үлжинтэрэ билэллэр эбөөт насныт түттүгэнээх сильларга иунгиз 5—8 тоннаны (чаанынайдары киллээрэн туран) совхоз фермалара за-дьоу туттаралтын. Үүт төннүүтт соччоо суюх. Билигитэ икни сууртаацынан баар, ох халбагнаабат. Арай түгүм заммынтынан тута абалар чаянынайдар кийнэрэе бастакы суортан гүснэлт. Сынажыгар араастанин улахан суюх. Баастакы уонна икни сууртаах кийлүүтт 3 солик, курдугунаа вра ариастааналлар. Онот интериэрэс да онук, кобузээбэт оруутэрдээх.

Быных балачча ниге
риястэхтийн чадынтайда
туттаран шөллэр. Киний
лартэн 30-ча ыши басты
баатайнайдыж туттарар. Ба
ры да эгэл-тэгэл үүтээх
тар. Күннээд 10-ча — 30-
ча кинийд үүтүү сыйахх
адалаллар. Баатынайдыж

тai Д. Т. Сицэвтээх 78-тны, Н. И. Жергинээх 39-туу книжин туттаралдар.

—Чааынай албэй туттарын баазарда ныалдлыбайка кэлтэ. —билининэр смыг маастара Татьяна Семеновна.—Тэрэзинэ кынтарбат, кынтарын да суух. Дэризбинэ унугар олороччулар, кырдааестар-кынамматтар, транспорта суухтар кылан азгалбака олороллор. Уүт тайар автомашине дуу, атын тух эмэ транспорт дуу анал сыйнаарыллыбыта бусслар дьон көхтоохтүн туттарын збит. Икихи-ицэн, сылгы завода лабораториинах эта, ону себүгэр

тъбы дуогабардаах үүтүн
бынтар бийнээшний тутта-
раи ийэр, ийнис ортуунзи
баар үүт ныаллан хомул-
лубат. Олох судургу
збээт, чаанынайдар тут-
тарар үүттэрритэн хас-
киилэтийн ахситтан 2-лийн
сөлж. тутан лабораны
хамнастыр. Дын собу-
лээнээлэр. Ол мысныга
кынгитарбат. Хайдах да
өйдөмжт, өндөнчүүлүүен
да барабараллыбет курдун.
Аасынг ортугэр ханаа-
ныстыба чанынайдар
үүттэрритэн албори зби-
наар. Быйыл дыннуу тог-
тору туңэрдилар. Кылаа-
бынайа, тарийн сагзанын,
холонов көрүү. ылсын
суюх.

Үүт сыхтара. Бу жү-
вээ жүүтэр маанылаз
баадлаах үргүг аспыт э-
тазар сирдээр. Кинил
үзээнтэрийн онгорор С-
родуухэвлаларыттан С-
хити оствуулбут ага дол-
на, далбара бийччны т-
тулуктаах. Оствуулбут С-
гүү тобо татмын. үргүг
асын уочарат ўзарааба-
съяна үрдүү түрээр тус-
тии буолара билиний
ти. Ханаагигыла эрэ би-
тыг үзлэх, билигни с-
хоз струнтуратыван о-
ром хаалбигт соютох
наизыстыба үргүг ан-
саяа маных түрүктэй
буолладана, ээг атытт-
хайдах буолуухтараий

«Бос шынагар «Актуу-
р-дай» салгы завода 90-чы

ЧУРАНЧЫ
ОРОНУОНУН
КАЛЬМАТА

Рынок уонна биңги
БЭЛ БРОКЕРДАР ТУМНАЛЛАР

Ааның тұбдағынан суюх буолан, бынасқылттан ыла хамнастарын ылбакса, онуоха жиңи смына барыға-бары үрдүү тураштап дыон-сәргэ виё-саната ходлон әрз әзиз туруй-дахыны, буна, улаханың сымаспатьм буолу. Күн рынрайпоттан арендаға бүгүн ессе мүс устар-даазыларын ыла илк өзін «хамнасташ» дыон баал-саас «Чорос» дәнін хааччах-таммыт этиининәстеззә тамырыстыбы тариллибиз. Кини сымла ими олохтоот ишилженинен эртисинен хааччыбым буолар. Тадааңынан сымаспатьм буолу. Күн рынрайпоттан арендаға ылан үзалинир. Бейзә ту-бунан счеттаах. Хонторборо филиаллаах, таңбас таңар-лар.

Үүблээний алгардас хамгаснаа эрэ буулбатай бары кредитийн ресурсаларга тийнээ тилээр быстар мөлхөгтүүк бынгаарыллаа. Үүблээний эссе тутууга, государственный тэрэлтэлэр хаанаа быстрийнай наадаларыгар — орчуунг- пекарни туунан бынгаардахха, государствоттой до- тациалын бинир сүос-со- ѹтох сийзабыт. Тынн сүолталаах пекарни рай- потребсоюз дээр баарын тухары улзлийээ. Ихэ- лизнишвили нийтийн хаяаччнын ачаа.

иң, быстах түгүларга сиз-хото берилбет, иттин төлөрөн эмээ дъяалыбытынын олорон хаваларбыт бу келлэ. Салгыны манымын хас ый күүтөн олоруоштуугар сөбүй, аны иккя ыйтан ордугуунан кынныгы кынбарланарбыт саңаалынахтара турар.

Дын аргын сынанаты ыараабыттыганрайпотреб союзтар абыраналлар диллэр, сынаны талбыттырылан үрдөтэ, бачаачай дыны олорор нурдук саныллар. Бу дыл ызыны 21 күнүгөр Саха Республикасынын Правительствотын 1501 №-дээх уулзаянан письмобунаас

Син атын учрежденилар, төрилтөлөр нурда кредити булууга ырахатыры көрсө олоробут, максыха оройуон дынаалту та көмөлөнүен наада ээ. Райпотребсоюз табаары түшүнүүгө Канскай, Новосибирской заводтары фабрикаларын кытта берсеңдөр, онын кредит иштөөккө арзайдын, есектити баара эбнэ буоллаш табаары бынчачы ыльдаах этибит.—дирн Елена Даниловна.

Итиштэн салгым жарыгуунгы харчы эргиз

«Обидейней» маңаңын өзүншіліктерінде көрсетілген тәсілдердің орнынан айырмаланады. Бұл мәдениеттің өзінен көрсетілген мәндердің орнынан айырмаланады. Бұл мәдениеттің өзінен көрсетілген мәндердің орнынан айырмаланады.

П. СЫРОВАТСКАЯ

Тамир суол уйнна саха омуу дылбата **ТОММОККО ТОХТОТОР ОРДУК. ТОБО?**

Айылда барахолкы бадарраан курдуг жөнөн азатырып-сүрәвирбенгіләттән көмөнүң ижтимағшылық салынуда түркістандың түшүнүшін шайдалы памырларын діл төрөлдүркендеги Урдуктү Сабактүшілдік ололтоох төрүт омүк телефондуктар суодууур ассы билүү уураадын жалпылана., Ол Дюккүүсказ жуурагат утағытындар Балқекә эбә хотуул жиһизин биәрелди этилдөтәң ариналыс жестүүлөзүү күнөх сууѓүнүгар сууланың бүләккитиңде пакызылдык, холкүтүн олорор Сүйттү—Дойдүүлүс-каш биймистәрмисир дикори чыныр суодуу тутар түшүнүн уураад.

Үрдүң Сабын уурашы да сакуоц күүнб
күүстөвөмүнин, биңиги бу болупураска балыбист
саншабеттәрдә джаммут-сирғарын иштеп, әйдеоттар
үзүн түрүфустар жанаңын диең жаңыратылан даргучу
этинен жөрөрек білаадарынаныбыш. Дұксанырбын
диең—сүйнелүпкән күс сұрайтын.

БАСТАКЫ ДЫЛДЫННИН: ХАГЧЫЛААХ
МАТАБАВЫТ УАУО ДУО?

Омбо сипаттахы, тишир суюн түтүшлөрдөн күнгөн айрып булуох курдүк. Алның көзүн, таңшар тағас-
сын, туттар салыптың сабынгылдың. Сынан да этини күнгөн ташып алып, олардың да устата қазадың да базайбыл-
дуулбут ушаккиң эрәнә суюн тишилди көлиңгөн була-
да дик.

Ош аэрары. Биңіңкі санкакбытығар, дәэ бу қырымынан тұла естүтілін тұла ынаралыптаған жаңырек тустандашып. Урұкжы замандасты ужүңкіштері жаппі молды-пілдіктер.

Бастасан тудаа, тимир суюлутуу араскуючун уппүт-жарчыбыт мазабаттаа - республикабыт Бюджетта уйтар шуо дилек болуп уруулуштагы лынсанызбайт. Быйылт огуунтүүгүяа Российской Федерации суюлувчилик министр Г. Фадеев ушунда кийинчи арналалыа сыйттыбыт тутух чынчыгар урдук дуюннасташаа дың суубу турдук эпизиттерин халыкканка сурумбутташтар: «Засчет Российского бюджета порогу не поднять, для того, чтобы это смог сделать бюджет Республики Саха (Якутия) наде расширить его доходную часть». Ол жана Россиян бу суюл тутуутул үбулур санаато суюх. Откөн республикабыт 1993 ымчылайы биожеттеги доходчуларда отте 123.2 миллиард солткумбайынан Энгуратысынын турар

Үрдүнүң Сабынгى скосилтыйтар тәмлір сүол тутуууттар сүчтөн таҳса жиңилшарын солгуубой кавда буюлууда энгиз жиһанбайт. Иштәр дынынин биһа бирасан айырым Журналистка О. Фондаревка сүрүүчүүтүнан. Айырым таңыр ылгыты ээра уурагта 1990-жылда сүлләвэбы айланып, бирейшесе охорончулар 3 миллиард 136 мөлүүгөн солгусубай жердөлөр дине замак таһаарбыттар. Ону бишкекин солгуубой түрүгүр таһаардааха—313,6 миллиард солгуубай таҳсар буюбат дую? Иткөчү үлгүтүрдөлөр үбү-харчыны дээ хантайынлашыт? Аны литинчи Эбик 1978-жылда вишиллийческий экономист академик А. Атамбетов Благовещенский институт буюлбут ишүүшлүк практический конференцияда онорбут даңызынатыгар бирдейшакка сөрөттөлүбүт чүп ерсөнчүттө дынг тутууги жээ эмэ бүкүлдөлгөн таҳсар дине эллиниң салттан айтар төвөөсөтөх. Чакчыта да онын. Мажкайты технический скосилтыйческий таркуттазылсыз аргутүү проспектүү ишкүччата салттан онорор дылалыктарын буюндар этибид. Олу ЦАМ да тутуута шөрдөрбүтээ. От дылалыктан берилэр бесхандыяло обсуубут үчүнбөт.

Тиңнір сүхні тутуу түсмір ыллыгы төлөөзәлини ара буюлбатада біндер, 600 тән таxса байрасталдаx түрк па балызды сүх сиринен вадарын быннытына, ал-бай стансиялар, биңүолектар, лесстроикоаттар, ол-бу байзапар түтүзүүхөстәри, хас көңгүс, түрүэ, чрэж, көрүс, бодарланывах сирі аалы буор, бетон, тиңнір үзүктө бөве ыштышылаши. Ол ораскыноту барытын тиңнір вакхиттапар Буюлукка диски жиһи итедейбет Сиңчашыгы, діларін біндер да ухуу бырайшакига ол биршат толюу итептердің миңбетті ийнелдібет эти. Итишкүн бүгүн-бүткүншүү вадан-сүйткен төннөрдүхүү, манаңаң дахшат сака калыптап төбөтүгөр баскындысында үчесине тиңсара буюлуу дәнәл дәүкістенбілүү.

Анда түтуүзүүн болдукбүрүү түшүнүүн. Бишкектеги көрсөткүү таңбадаттан сыллыктаатхаккы, бу ундуу түтүү 2000 смыгга дейрүү түмчүктүүнүкчөвүү шурдук. Тибүү дарас нийбэрлөйдүү? Статья 1978-жылданнанча Беркенниктөгө дарас түтүүлүбүт тинмир сүрөттө Айдачыга 1992-жылдын 25-майында калбынниң мөмкүнүү үнүүлүп арустасынан дуу? Ол азат 250-ча фикреттэй сирин 15 смылтаган орадыгын кам уетата албаниннатаво дым.. Төнөөкөмэг оччоттообуты жолуя шыктаах Союз, Россия убучулаштырылган урууцунд? Баштар, үбүүлөшүнүн кылаттар-башкар, пынгында унаабытты жеңгөөбүт даяртару. Кыркүйдүнгө аза очкун. Отчөн бөйнөкүү үбүүзүйлийн ишкүйткөннөө дуо? Бу улугардаа быстарынынкы заманы хаскынчи тенгисияттана, хөхигаңынкы үрдүсплатексияттана, төнөөлөрөр дындиши, оскууланы, балысынаны сизе түппалаштырыла бараадаа таажаар сүрөттө талкыннан? Мүн-

Жүр үшүтәр тийнейт сиңоз урутавын ахсуллаштырып жа-
йадыт бүчүлүү?

ИККИС ДЫНКИНИИ: ЭМНЭ АЙЫЛДАБЫТ АТАБАСТАНДР КУТТАЛЛААХ

Сахалар түн. Былтыргыстак себүләзин-тапташы туелбасыбыз индердөр—Бүттәй Бүлгү уннаса. Түй-Манас, Эркесали, Энгелеси жаңолордо итказғыз Илия оңдар.

Бүгүннүү умалыңык туорт оюруу ондуктада 207.4 тыңышынча квадраттагы километр изэндүктөр. Ошко барыта (1939 салттады Бокоролынин) 104,4 тыңышынча ки-
ни, ол күнгөр 82,0 тыңышынча саха олорор. Идли
онгор биас оюрууна Ваяра ээс 97,0 тыңышынча из-
заттагы метр скри хабер, ошко 102,6 тыңышынча
кини, ол күнгөр 94,5 тыңышынча саха башар. Оттоог
Диңкүүсүктөй нурат. Нам, Хаккалас, Еркүйн оюруун-
чырыктар 82,2-тыңышынча квадраттагы километрга
282,6 тыңышынча киши, ол күнгөр 89,4 тыңышынча
кини саха олорордо балкытасынан. Ол затта иштэ-
чилик төбөрүүнүнгээ 365,2 тыңышынча сахаттан 280,9
тыңышынчады түпнөблөнүр.

Буалуу умандыкгар экономической поддержки центральных
бытын туулуктар сваямай сөзлөө суурин аллар. Онын истеблишменттерин орнуу болгонгорт саахалара, биңнеги, эмиссионные
работыт. Урунку свалтантаны сирхалданаа уйбатынан
такыргабыт, сөзмелинибыйт. Ития Барыла төрүеттээх,
олохтуу ээ.

Отто билгін? Үрлүкү Сабын ууравда таңыста да. Нешнен мунгуттап имзалаңынор одорок близербист дуо? Каарыкайылаң қамла күнх тұбыбытын, дынк тилеэх даяныр шараб уубутун, күн салттаны, жөн мүмкүттәзәх солтыйнытын оччороғаны қынискутурт!

Базар, бу дьенг фус да омуннурбуттар дынхит, Ошон биынты вайылтабыз аллардын сабун мазисик да хечтапынчын имараттарын.

Бастакынан, тиимир сүел тутуулуутугар балада залбах сыйтык мас (енілдә) жаңда буолар. Оны чулууттан чулук тиши мас туттүллар Аны түрк тиимир сүел жөнкү да шантан аңдарлас тиас чобу эрзисинат. Хварынналах хамбы жүхө тишибист жарса түүхө атыяга барьыса. Шолғонда кишини уйгулапран ақылда-аудала дыэ таһыы да таһыы буолууф. Лес-проектор үчина леепромжыс үздүгүү... Малык көрдиз атысыныры, йастағындык бийликтүрөллөйт эрзэр, көрдиллибет сабы олордуулар ара түбөлтэткингөр оку көнүлдүүр сөл эт. Бүгүнгүн курдук айынгылтыы салатааха, фотору үркөтөрбүт, орустөрбүт сүүрдүүбүт буолан яланы быстах дынызданылашпайт.

Инициаторын, тұмсыр супулы ныба станция, дөризбілес беде тутуллуо, Ошко дың-сарға беде күтүллую. Келти дың айылдастырын тәне уолна жалдах «ха-
ристыспаллары» наложқы 30-40 сыр жетекшилдеп-
тиң мөрдерде. Оху дақвастада сатып наадат да
сую.

Үзүүчүүнүү, ити тимир суюк Сүүтгүнүүн. Хапчадаа Шынан (Дойдээүүсүүк) таңбаан сырттар таас чох үрдүүж азаттын эзгөтөй ишөр. Бийлигээ сыйлата уонча мелүү. Июн токин таңбаагын аялышыга уолмын эмгэ оччо көрнээт; таас чошу тишилтийн илдэр буулдууга. Огтууха ити таас чох түүнүүн арымийн сийнитии сибус сөврэлттар шаандын эки санымыбыт. Мазыяа, кырдык, байнаам элбэлх борон (буурсын) таас чох жистээн цытар. Буур сирийттардаах чох дэвтэлдэгээ Сүүтгүнүү 4—8, Хапчадаайга 3—6 метр халингизах. Олбор 60—100 метрээ төмөр халсангынвых буургуулыг жүниавылдас нэмүүлийн сыйталын. Хоту динчи түбэн жетээдийн зайы ити үлүүчүү яессе халсангын. Оку хастакан ылышлалыгахтаах эзбэртэр спир аянчын сар дэвшиж хийгэн (шахта, шитольж) сиширлигийнкүйүүх. Төхөөвхөх бууду тибо түүртэйнхэнтэй? Иштэлгөр ибти сирбийт тарихаа тохиолдоор дарсан.

Аны бу чөл көрөнгөллөрдөң күрдүк ошук үчүрдөй салыштырылалар булалатад. Талс чөлүү сиримдиктөр узразыннан бедигү уччандар Ш. А. Спидиков, В. Н. Фролов от түнүүн маймын эпитеттөкүтүрдөй: «Основынан масса углей Ханчагайского месторождения является лесистенной, а концы погодривания углей имеют неподобнительную конфигурацию под четвертичными образованиями». Итбюнин таас чөл жестонон салыштырылган табигы да кийин-үе үштүккөн күнүлүк буюр күрдүк быттарындан итчилик бишкір шызының онгарын зарыпкын сүттөрдөр. Ошондук түтүхүлар спирн бузупор мөрия сыволота улахатынын чөмбөзүн түйсөрдөр

ЧУЧ ДЫКСИНИЙ-ОМУКПУТ
ОЛОБО ОГДОЛУИБАТАР ХАНЫК..

Программа сайта представлена в виде

төнүү таас чору хостууллар. Ошоуда амал 120-150 тыйынычка назыннанынъелзек сана жуорат тутулум-да. Жапчарданча, чо, базар, 4-5 жолумен да тони-ца хостоотунжар. Кырата. Суоттуга 40-50 тыйын-ча вакильлар шахтердар жуориттара тутуллуон на-да. Ити барытта республика үбүнчөр-харысытынтар эмээ тоюрийн дин түбәнгөр. Улугарлар элбик техника тоюоруяа. Бизнэс да ынарынис сирдээх ўоттава тоюоруяа. Бизнэс этар дөөнө сиргэте оччобо дээр хийдэх бынны-ги-майлыг түбәнгээн? Хайва, оттом ити жуоралынг олон тоостурун ахсанна Төвтэй. Чуропчи. Уус-Ал-дан сазадарым холбуюу ынбыт саба буулсу дни? Ити омуукнут генофондцугар бынчачы суонаанын буудба-так дуу? Бичинки санкакбытынгар, проблема ити бие хайран да ынанын жарзар уурдулжухтаах.

Өлүмнө абы хотук унга биңрәсөр Дъюнуссай утарытылар инкес куоранка тәғဂиевх түшір суел улахан стағында тутулдулоғы наада. Оның сүдү улахан мұсылама базаты пікірнұлдан тиезлік көлбінде үйнүшіп жақтағы тәңеңас қаларшылық, көрүлілүх-хараллық түстөвінде Ити үлүтірдәзәк әзбек тәңебалды. Өлүмнө устук Саға сирин инсан шынымен изнегір утаарар. Осетроводы холдоғанда орнада бар болатыны на сатапар. Ол азата бу куоранка әмбә 40—50 тынышта көрінес киңи позақсүйен наада. Ити берітіп экологияда улахан ожсуулдах буолуохтаста көбәжеттік філдемен сеп. Бұлдуулар издаенілер аны бу улуу тұмабенде бүрүүкүүрүгөр тиіндер. Туох хамынгылар, орғасып уута кириғана. Ошто да суюх Дъюнуссай аиншына уу ыраастамақта күтүлдерін тұтқынан сыйлатып алдаған тұрааччы. Бидилдин Олюннаттан турбанон сүгүпден ууну Суола. Таатта бәнестар күттарар уда тәтиммөрхиткі бараз эрер. Ити дъюн-серле, сүебү ишер уута. Жас мәңгілжазынан залез пүни шайы ишер уулаәк күттей аскеттілікшетек.

Аны таас чөбү шаңдаас вагоннаныра га тиийзэн талдьзаччылар. Нумай, буор курдук быстары Абыт таас чох бышта-куоппаны тух да сүрдээх буолтар. Неркенгри таас чөбү чахчыг таас курдук кытсанах. Газ оннук турунтаах чох балырыса 500 километрга тиийзтербашарыя космостан котаэн көрүү түонтуулур. Оч-чотугар Мэкс-Хакалас, Чураңтыг, Уус Алдаз, Нам, Ханжалас ербийоннанырыгар, алорор дын сэргэе дорубаштын уолна тутаттыр эйттөө ити улахан охсуннаах буоларысар тиийз.

Сирохтор тишин суни каллаңнин, чубистакаы оро-
куоншарга тутуу күүсүн баран дәрірбінелэрбіт дэл
әздардирингер тұбынхтарға днах курдук санақтарымын
сеп. Оңтөн уруқку олохпуп олуга оғыу ғыларғаппопт
збает. Дың Нерюнгри — хоту сирға чалчы көрс
күрят, ағынах сый лайындар түндәзерен күлүмүрдіж та-
тыста аял дин. Оңтөн збенендер туелсалар —
Ненира тейе күннисатын күненжаста? Сылдыбыт
дьон көрөн итевзейбіт буолуохтаакхыт. Екирдәрэ
такара жаға, бигірдәрэ күрдәрә миңа буолбут дын
сақалар итінінің этен зердектара. Калки дьон эмиа
дьиз-үот беретүү тутуохтара. Сүүрбәнис үзә хамса-
тар күүнә буолбут тәс жөвө хоро тәнәр түлүгәр
түөх да харыстанара билдибет. Туозы, шахтердар
забастовканан күттән турал түгу кордеатулар да
ылар иделәнніндер. Кынра хамисаска утүрүлпөзечи,
кызыршаң дыңсат олордоочку ажыз ғылғаги лыомын
буолуохтара. Оңтөн омуңпуп ерекейи дың үрдүе үшү
дую? Хата, наани дьоннің хамомыт биһайтаран.
шультурибыт утүрүттөрөн омуңпуп олою оғдолууяр
сулға үктене жна...

Ихин эңер саҳаларга сүйкүнан сүнөтү житвиитинен шаахтарың болуккин олоролттор. Күннелэр республика тиаттын хадаафыстыбызатта олорон таңаарад боро-дуулусуздыгын үс гымышттан баштап Корниин бир-жүллэр. Ошок сырдарьин жылаатыра тийзериңин онго-то сатыныр дүйсүзүрдаахтар. Оны баара өрүстөр жири-бийләрдөр олорор буолан оруу сипк тийзекиз. кур-ралычын сыйназы аюпдиңнайлар. Урахтара жастыны да сүл буола-буола суурелиллэр. Онто да суюк наурыз-бас сырдах уоттаах дыюл спирс виши. сүнөт албазн. сир-лопиду топсанларда үзгөзүн арайдаро аессе обилда-риңдер түшисиар Аны Алдан, Аммы онто суурекчарынын тағаваан сыйтар тайна жардилгинчын. одох тыныш буолбут уу беси обин сиңаатийни шүркүнчен чез-тийибдик сибокса таек ишактар Урахтар куралынча халыттара күзделдэр-халыттарда дөв үзүүрүү. Соти-рутанызы «Жиүтиң» халыкакыя (02 02 93) си Фран-циянын «Железная дороги» бек оныз не бывааст. динэ жиститтыйната таңхембита. Оноюнокор билүүлии үлд Ал-Дан куюдат тайынгар сиңи салаланын ардамынан аяка-ланы, рельсозын, сиңиң өзүбөлүнүн, граниточкай пер-мендатары атышалынчында (бартерде) залтуруунчулук суюческий метр туттуу маңа наядда буолбут Даңзар да Журналлистикя или же теттүйиатынгар олохтоохтор элес кирдэр сири биэрбеттерик туүнан суурүкүү дую?

ИЛЛЭЭХ ОЛОБУ АРАНГАЧЧЫЛААЧЧЫЛАР

Барт соторугааынга республика общественности Саха ярынын мунисипалитеттерининчысы 75-сынын күнүнин болшеттебитта. Бүгүн бу датад биңнеги орбукоммуналык болшеттебит. Итишон сабжастаан биңнеги корреспонденттын ис дыныла орбукомунальдык отделынын начальнигы В. В. Арнакову иштээ болсодолисте.

— Виктор Викторович, юбилейгүйткап эзэрзүүбөт уонна отдел үзүүтийн-хамаанын, материальний технический хааччылыгытын, бастынг үзүүнштэргийг тустарыжсан «Сана одох» авылччылын, ругар кылгастын бидишийнэрөрөр көрдөнөбүт.

— Баныбаларын. Кэдий көзине орбуюн дын-
алтата биңгинин мате-
риалының ортуул үзахан-
нын обюте. Ол курдук,
баар техникабыттар сеп
буодыр артотай гарыж
туттуугтар үз бирдэ.
Эргэ хонтуурабыт дын-
тий сыйык иккисиги аттарыт-
тан бийәбитеттэр биеррэ-
гэ башнаарбыта, синон дын-
ют кийтилинихшит. Аас-
ынтын сымдаахха 2 автома-
шинын атыылаштарга үп-
бөрзөн, олор билгиги
үзалин сымдааллар. Оро-
йнуун тарылталэрэ спон-
сор башынтынан эмиз ко-
модеендер видеоаппара-
тура, компьютер атыы-
ластыбыт. Ити барытта
бигүү үзлэбитин чечтэ-
тер. Выстахтын ыллаахха
ити компьютерга буруу
оноруу көрүнүрлөнүн
бинардин буруйдаачынан
сүбидилендүүлэри үзгэ-
набыт, наада буолла да
компьютер барт түрээн-
чиң олу була охсор. Би-
лигийн да замантай мөс-
тэлэр баалларын шын
үзүүнт ихсанана билээ эл-
бээзэ, дүйнүүрунай час-
кризиснээлдийн милицион-
общественнай чилиция
ГАИ отделенинета бары-
тус-туспа анат салайаач
чылдардах салаалар буол-
лулар. Ити үз тэрэхин
ниң шымса онорор
биллэр.

Оттон үлэбигт чаанынан
этэр буоллахха, 1992

Красногорской кыраай. Бүтүн Россияны анаты-
Сатору изменил фермертер үзүүлэлийн дээр дойжбуу фермер

Редакторы солбуйлааччы М. И. СИДОРОВА.

НАШ АДРЕС: 673700, с. Чурачка, ул. Карла Маркса, 26 «а». ТЕЛЕФОНЫ: редактор—21-332, отделы—21-265, общий—21-505.

ЗАКАЗ № 81.

Макроэкономическая политика Республики Саха (Якутия). с. Чурапча ул. Карла Маркса, 92

Учредители (соучредители) газеты «Сайга олох» — Министерство печати и массовой информации Республики Саха (Якутия), Редакция, Местная администрация района, Районный Совет народных депутатов.
Газета издается на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам.
Номер газеты: 54987. Объем — 1 усл.печ. лист. Тираж — 3250.

Индекс газеты: 54967. Объем — 1 усл.печ. лист. Гарант — 3250

Зарегистрирована Саха-
(Якутской) региональной
инспекцией по защите
свободы печати и массо-
вой информации.

Энэрдэллийн!

Күн күбөй ийзбитин, иймахьлытын Мария Петровна уюна танталлаах ийзбитин Николай Дмитриевич Дылчковскабырдың ишт буулуттара, алд хоту оттубуттара 30 гыла түзүб туунан истигисиң эзардалинбайт. Эникәзэ чагын доруобујаны, үүн дөллоох олону баараабыт.

Озодоргут, сизниргүй, аймахтаргы.

БЭИЭБИТ БӨҮҮЛЭКПИТ—
БЭИЭБИТ ТУПСАРЫАХТАХПЫТ
ОЛУС НАЙ БАРЫ

Оройуон кинин баста-
кы кварталын дыңэлэрин
тада коруехтэн сүөргү
буолла. Манылах, тух-
ханык иниши, бу дыңэл-
эрэ олорооччулар байэ-
лэрэ буруйдаахтар. Ныра-
тытсан ыллахх, ишүүн
упсай помуудаа ба-
рыалтарын сүрөвэлдьзэн
кирдэх ууларын, бөхто-
рун дыңэлэрин тайыгар
төвөллөр. Онтукалара ха-
раараа кидэйн тогтоо смы-
тар, саас ирижин буол-
лаяшы, ишэр шүүсека ха-
дыйтар. Дын аанын ахаат,
төхөр да дын суух буол-
батаахтар.

Биир да дыз тайыгар улахан да киин, ово да сэргий көрөр тутууга сух. Оболор ооныннүүр илоннаджаларда ингизир түнэн, тодута тытыллан, ишик шаштар да аялбакалынын

күн уотуғар көбәрітін сиэтен тураллар Итінни дызың олорор дыбын быныштынан субуотунынгуппай дау, хайдах дуу көннеге, оғоро түнәр, чыбылхай енлеек кыраваска, дарынан обуулуур-мандардың төрө кыаллыбат буолуой? Кумах ақалтарар киңи оғолор бараж-саттар төзө эре үерүүх этилэр. Билигин бымынан-буорунаң бурбайар плоцаджаларга соңынан бунчакшар оболору айнала эре көрөүн. Хас дына

татынын алды пазисадыншатар бааллар эзэри, бирикөөрдүү көстүбүт, сибэнки чэлгийбет. Эмиз барыта токута тардымлан турагаллар.

хомуммат буоллахтарына, ыстарааптыр тобо сатаммат? Улесай дылда одоруу быраабылата да ону ирдишр буолуохтах.

Помуойа куттар сирбят
нини чуганаабат сахсыр-

Валентина
ПЕТРОВА.

БИЛЭРИИ

Озбоох ынағы колискалаах мотоциклдеги атасаңыбыт (марката сөнгөнүүнэ). Наады-баачылар Чуралчы сая., Ленин уз., 10 №-тар балсынинг.

МАХТАНАБЫТ

Күндүзбейткүн, эбебитин Шишигина Наталья Носиковна тибээ күнүгөр дизри эмчилбайт бары эмчилтөргө, күн сириттэн суттарбыт хемолтолкоо күннэрбитеэр күүс-кеме, обабуд буолбут, материялдай комону огорбут үзлэнир тәриктәләрбитеэр. Чакыр избизистин Сабитигар, дыналтатыгар. Эрзик Эркинин аатынын табаарыстыбызырыбылынанытыгар, олохтоох орто оскуула колдентибытар, кырдаңаастар сабиттөригөр, чутас дымшумуттар, убайдарбытытар, аймахтарбытытар А. В. Филипповка, Н. В. Филипповка, Н. Е. Егоровка, Г. Е. Филипповка, Марфа уоюна Алексей Филипповтарга бары махталбытын тиэрдүбйт.

Оволово, синвар.